स्थानीय तह निर्वाचन

मतदाता शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७३

आयोगबाट स्वीकृत मितिः २०७३/११/१९

प्रस्तावना : मतदाता शिक्षा नीति, २०७३ को व्यवस्थालाई कार्यान्वयनमा ल्याउन निर्वाचन आयोग ऐन, २०७३ को दफा ५० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी स्थानीय तहको निर्वाचन प्रयोजनार्थ निर्वाचन आयोगले देहायको निर्देशिका बनाएको छ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः(१) यस निर्देशिकाको नाम "स्थानीय तह निर्वाचन मतदाता शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७३"रहेको छ ।

(२) यो निर्देशिका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा :विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा :-

(क) "आयोग" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २४५ बमोजिमको निर्वाचन आयोग सम्झनुपर्छ ।

(ख) "मतदाता शिक्षा कार्यक्रम" भन्नाले स्थानीय तह निर्वाचन प्रयोजनका लागि आयोगले स्वीकृत गरेको मतदाता शिक्षा कार्यक्रम, २०७३ सम्झनुपर्छ ।

(ग) "मतदाता शिक्षा समिति" भन्नाले दफा ४ बमोजिम गठन भएको मतदाता शिक्षा समिति सम्झनुपर्छ ।

(घ) "मतदाता शिक्षा सामग्री" भन्नाले स्थानीय तह निर्वाचनमा मतदाता शिक्षाका लागि आयोगबाट स्वीकृत छापा, विद्युतीय तथा अन्य प्रवर्द्धनात्मक सामग्रीलाई समेत सम्झनुपर्छ ।

(ङ) "मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समिति"भन्नाले दफा ६ बमोजिमको मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समिति सम्झनुपर्छ ।

(च) "मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वय समिति" भन्नाले दफा ७ बमोजिम गठन भएको समितिलाई सम्झनुपर्छ ।

(छ) "वडा स्तरीय मतदाता शिक्षा समन्वय समिति" भन्नाले दफा ८ बमोजिमको समितिलाई सम्झनुपर्छ ।

(ज) "मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्ता" भन्नाले दफा ९ बमोजिम तोकिएको व्यक्तिलाई सम्झनुपर्छ ।

(झ) "मतदाता शिक्षा स्थानीय तह समन्वयकर्ता" भन्नाले दफा १० बमोजिमको तोकिएको व्यक्तिलाई सम्झनुपर्छ ।

(ञ) "स्थानीयस्तर" भन्नाले गाउँपालिका/नगरपालिका वडा स्तर भन्ने सम्झनुपर्छ ।

(ट) "स्थानीय सुपरिवेक्षक" भन्नाले दफा ११ बमोजिमको तोकिएको व्यक्तिलाई सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद - २

मतदाता शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन संरचना

३. मतदाता शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन संरचना : मतदाता शिक्षा कार्यक्रम व्यवस्थापन तथा सञ्चालनको लागि अनुसूची- १ बमोजिमको संरचना रहनेछ ।

४. मतदाता शिक्षा समिति :(१)मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्यांकन, निर्देशन, सुपरिवेक्षण र नियन्त्रण गर्नका लागि देहाय बमोजिमको एक मतदाता शिक्षा समितिरहनेछ :-

(क)	निर्वाचन आयुक्त (मतदाता शिक्षा हेर्ने)	संयोजक
(ख)	सचिव, निर्वाचन आयोग	सदस्य
(ग)	सचिव, सूचना तथा संचार मन्त्रालय	सदस्य
(घ)	सचिव, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय	सदस्य
(ङ)	सचिव, शिक्षा मन्त्रालय	सदस्य
(च)	सहसचिव, निर्वाचन शिक्षा, तालिम र वैदेशिक सम्बन्ध महाशाखा, निर्वाचन आयोग	सदस्य
(छ)	उपसचिव, निर्वाचन संचालन शाखा	सदस्य
(ज)	उपसचिव, निर्वाचन शिक्षा तथा सूचना केन्द्र	सदस्य सचिव

(२)उपदफा (१) बमोजिमको समितिको बैठकमा संयोजकले आवश्यकता अनुसार मतदाता शिक्षाको विषयसँग सम्बन्धित आयोगका पदाधिकारी तथा विज्ञहरूलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको मतदाता शिक्षा समितिको कार्य विवरण देहायबमोजिम हुनेछ :-

(क) स्थानीय तह निर्वाचन, २०७४ का लागि आवश्यक हुने निर्वाचन एवं मतदाता शिक्षा नीति, कार्यक्रम एवं बजेटको तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि आयोग समक्ष सिफारिश गर्ने ।

(ख) निर्वाचन एवं मतदाता शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक निर्देशिका, कार्यविधि एवं कार्ययोजना स्वीकृत, संशोधन एवं परिमार्जनका लागि आयोग समक्ष सिफारिश गर्ने ।

(ग) निर्वाचन एवं मतदाता शिक्षा कार्यक्रमका विषयमा गैरसरकारी संस्था, विकास साझेदार, नागरिक समाज र अन्य सरोकारवाला हरुसँग समन्वयको व्यवस्था मिलाउने ।

(घ) निर्वाचन एवं मतदाता शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमका सामग्रीहरु स्वीकृतिको लागि आयोगमा सिफारिश गर्ने ।

(ङ) निर्वाचन एवं मतदाता शिक्षामा प्रयोग हुने सामग्रीहरुमा एकरुपता कायम गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

(च) निर्वाचन एवं मतदाता शिक्षाका लागि आवश्यक हुने आदेश, निर्देशन एवं सूचना जारी गर्नका लागि आयोग समक्ष सिफारिश गर्ने ।

(छ) निर्वाचन एवं मतदाता शिक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन मतदाता शिक्षा इकाईलाई आवश्यक निर्देशन दिने ।

(ज) समितिको काममा सहयोग गर्न आवश्यकता अनुसार उप समिति तथा कार्यदल गठन गरी काममा लगाउन सक्ने ।

(झ) निर्वाचन एवं मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको कार्यान्वयनको प्रगति विवरण समय समयमा आयोग समक्ष पेश गर्ने ।

(ञ) निर्वाचन एवं मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको प्रभावकारी अनुगमन एवं मूल्यांकनको व्यवस्था मिलाउने ।

(ट) समितिको नियमित वैठकमा आवश्यकता अनुसार प्रमुख निर्वाचन आयुक्त, निर्वाचन आयुक्त, विषय विज्ञ एवं सम्बन्धित कर्मचारीहरुलाई आमन्त्रण गर्न सक्ने ।

(ठ) समितिको वैठक आवश्यकता अनुसार संयोजकले बोलाए पछि बस्ने र वैठकमा सहभागी सदस्यलाई आयोगले निर्धारण गरे बमोजिमको मापदण्ड अनुसार वैठक भत्ता र खाजाखर्च उपलब्ध गराउने ।

५. मतदाता शिक्षा एकाई : (१) आयोगको सचिवालयमा देहाय बमोजिमको एक मतदाता शिक्षा एकाई रहनेछ ।

(क)	सह सचिव, निर्वाचन शिक्षा, तालिम र वैदेशिक सम्बन्ध महाशाखा, निर्वाचन आयोग	संयोजक
(ख)	उप सचिव, निर्वाचन शिक्षा तथा सूचना केन्द्र	
(ग)	शाखा प्रमुख, प्रशासन शाखा, निर्वाचन आयोग	सदस्य
(घ)	शाखा प्रमुख, आर्थिक प्रशासन शाखा, निर्वाचन आयोग	सदस्य
(ङ)	शाखा प्रमुख, निर्वाचन संचालन शाखा, निर्वाचन आयोग	- सदस्य
(च)	प्रतिनिधि, रेडियो नेपाल	- सदस्य
(छ)	मतदाता शिक्षा हेर्ने, अधिकृत,निर्वाचन शिक्षा तथा सूचना केन्द्र	- सदस्य
(ज)	तालिम हेर्ने अधिकृत, निर्वाचन शिक्षा तथा सूचना केन्द्र	- सदस्य
(झ)	कम्प्यूटर अधिकृत, निर्वाचन शिक्षा तथा सूचना केन्द्र	- सदस्यसचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिमको एकाईको कार्यविवरण देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(१) निर्वाचन एवं मतदाता शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा गरी समितिमा पेश गर्ने ।

(२) मतदाता शिक्षा नीतिअनुरुप मतदाता शिक्षा सामग्रीको पहिचान, विकास, प्रवर्द्धन र वितरणको कार्यका लागि समितिमा पेश गर्ने ।

(३) स्थानीय र केन्द्रिय स्तरमा संचालित मतदाता शिक्षा कार्यक्रम तथा कार्यक्रममा खटिएका जनशक्तिले आफ्नो कार्य विवरण अनुसार कार्य गरे नगरेको अनुगमन गर्न कार्यक्रम बनाई समितिमा पेश गर्ने ।

(४) प्रचार प्रसारको उपयुक्तमाध्यमको छनौट र समय तालिका निर्माण एवं पुनरावलोकन गरी मतदाता शिक्षा समितिमा पेश गर्ने ।

(५) मतदाता शिक्षा सामग्रीहरुको डिजाइन, विकास, उत्पादन, छपाइ, जडान, प्याकिङ एवं वितरण कार्यको प्रगति विवरण समितिमा पेश गर्ने ।

(६) मतदाता शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयनको प्रगति सम्बन्धमा मतदाता शिक्षा समितिमा नियमितरुपमा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

(७) मतदाता शिक्षा नीति अनुरुप मतदाता शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्न चाहने विभिन्न साझेदार संघ संस्थाहरुले माग गरे बमोजिमको मतदाता शिक्षा सामग्रीको विकास, उत्पादन, प्रकाशन, प्रसारण, प्रदर्शन एवं वितरण गर्न र कार्यक्रम संचालन गर्ने अनुमतिका लागि समितिमा पेश गर्ने ।

(८) मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि मूल्यांकनको कार्यक्रम बनाई समितिमा पेश गर्ने ।

(९) आयोग तथा मतदाता शिक्षा समितिले निर्देशन गरे बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने, गराउने ।

६. <u>मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समितिः</u> (१) प्रत्येक जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको संयोजकत्वमा देहायबमोजिमको मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समिति रहनेछ :-

(क) प्रमुख जिल्ला अधिकारी	- संयोजक
(ख) स्थानीय विकास अधिकारी	- सदस्य
(ग)जिल्ला शिक्षा अधिकारी	- सदस्य
(घ)जिल्ला स्थित नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृतहरू	- सदस्य
(ङ) महिला विकास अधिकृत	- सदस्य
(च) नेपाल पत्रकार महासंघका जिल्ला सभापति	- सदस्य
(छ) जिल्ला निर्वाचन अधिकारी	- सदस्य-सचिव

(२)उपदफा (१) बमोजिमको समितिको बैठकमा संयोजकले आवश्यकता अनुसार मतदाता शिक्षाको कार्यमा सहयोग पुर्‍याउने अन्य क्षेत्रको समेत प्रतिनिधित्व हुनेगरी बढी दुइ जनालाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(३)उपदफा (१) बमोजिमको समितिको कार्यविवरण देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) स्थानीय तह निर्वाचनका लागि सञ्चालन हुने मतदाता शिक्षा कार्यक्रमका प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने,

(ख) स्थानीयस्तरमा मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको लागि विनियोजित बजेटको अधीनमा रही कुनै समुदाय लक्षित कार्यक्रम पहिचान गरी सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने,

(ग) गाउँ र नगरस्तरमा मतदाता शिक्षा कार्यक्रमका लागि सम्बन्धित जिल्लामा तोकिएको सङ्ख्या र अवधिका लागि मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक तोक्न दफा १३ को उपदफा (५)बमोजिमको आधारहरूको अधीनमा रही सम्बन्धित नगरपालिका/गाउँपालिकाका वडा समेतको आधारमा योग्य व्यक्ति छनौट गर्ने,

(घ) आयोगबाट प्राप्त मतदाता शिक्षा सामग्रीको व्यवस्थापन र वितरण कार्यमा आवश्यक रेखदेख एवं सहजीकरण गर्ने,

(ङ) जिल्लास्तर र स्थानीयस्तरमा सञ्चालन भएको मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको अनुगमन गरी जिल्ला निर्वाचन कार्यलय मार्फत आयोगमा प्रतिवेदन पठाउने,

(च) आयोगले तोकेका मतदाता शिक्षासम्बन्धी अन्य कामहरू गर्ने ।

७. मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वय समिति :(१) प्रत्येक गाउँपालिका/नगरपालिकाका समितिमा देहायबमोजिमको मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वय समिति रहनेछ :-

(क) गाउँपालिका कार्यकारी/नगरपालिका कार्यकारी - संयोजक

(ग) स्थानीयस्तरमा क्रियाशिल राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू -सदस्य

(घ) स्थानीयस्तरमा क्रियाशील सामाजिक संघसंस्थाहरू मध्येबाट समितिले तोकेको प्रतिनिधि - सदस्य

(ङ) स्थानीयस्तरमा क्रियाशील महिला समुह मध्येबाट समितिले तोकेको एकजना महिला प्रतिनिधि - सदस्य

(छ) संयोजकले तोकेको सम्बन्धित स्थानीय तहको कर्मचारी –सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार मतदाता शिक्षाको कार्यमा सहयोग पु¥याउने अन्य क्षेत्रको समेत प्रतिनिधित्व हुनेगरी आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

(३)उपदफा (१) बमोजिमको समितिको कार्यविवरण देहायबमोजिम हुनेछ :-

(क) स्थानीयस्तरमा सञ्चालन हुने मतदाता शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आवश्यक सहयोग तथा समन्वय गर्ने,

(ख) आयोगबाट प्राप्त मतदाता शिक्षा सामग्रीको प्रभावकारी वितरण कार्यमा आवश्यक रेखदेख एवं सहजीकरण गर्ने,

(ग) स्थानीयस्तरमा सञ्चालन हुने मतदाता शिक्षासम्बन्धी पोष्टर टाँस्ने, पर्चा, ब्रोसर वितरण गर्ने, फ्लिप चार्टमार्फत जानकारी गराउने, निमन्त्रण कार्ड वितरण गर्ने जस्ता कार्यक्रमहरूको नियमित रूपमा अनुगमन गरी जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्ने,

(घ) सम्वन्धित वडा सचिवलाई मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वय समितिको संयोजक तथा सुपरीवेक्षक तोक्न जिल्ला निर्वाचन कार्यालयलाई सिफारिस गर्ने र निजलाई सुपरीवेक्षको भुमिका तथा कार्यविवरणका बारेमा जानकारी गराउने,

(ङ) आयोगले तोकेका मतदाता शिक्षासम्बन्धी अन्य कामहरू गर्ने ।

(४) समितिले उपदफा (३) बमोजिमका कार्यहरू सम्पादन गर्दा स्वतन्त्र, निष्पक्ष र विश्वसनीय रुपमा निर्वाचन सम्पन्न गर्ने व्यवहार तथा आचरण गर्नुपर्नेछ ।

८. <u>वडा स्तरीय मतदाता शिक्षा समन्वय समिति</u> :(१) प्रत्येक गाउपालिका/नगरपालिका वडामा देहाय बमोजिमको वडा स्तरीय मतदाता शिक्षा समन्वय समिति रहनेछ :-

(क) गाउँपालिका /नगरपालिका वडा सचिव	- संयोजक
(ख) सम्बन्धित मतदानस्थल रहेको संस्थाको प्रमुख	- सदस्य
(ग) वडा भित्रका राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू	-सदस्य
(घ) सम्बन्धित वडाको वडा नागरिक मञ्चले तोकेको वडा नागरिक मञ्चको प्रतिनिधि	- सदस्य
(ङ) नागरिक सचेतना केन्द्र, महिला समूह, टोल सुधार समिति जस्ता स्थानीय सामुदायिक संस्थाबाट महिला प्रतिनिधि	- सदस्य
(च) मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक	- सदस्य
(छ) निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता वा संयोजकले तोकेको व्यक्ति	– सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिको कार्यविवरण देहायबमोजिम हुनेछ :-

(क) वडा भित्र रहेका मतदान स्थल क्षेत्रमा सञ्चालन हुने मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा आवश्यक सहयोग तथा समन्वय गर्ने,

(ख) जिल्ला निर्वाचन कार्यालयबाट प्राप्त भएका मतदाता शिक्षा सामग्री वितरण कार्यमा निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकलाई सहयोग गर्ने,

(ग) स्थानीयस्तरमा सञ्चालन गरिने अन्तरक्रिया, छलफल आदिमा निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकको काममा समन्वय गर्ने,

(घ) आफ्नो वडा भित्र रहेका मतदान केन्द्रमा मतदान सम्वन्धी कार्यमा सहयोग,समन्वय र सुव्यवस्था कायम गर्ने ।

(ङ) मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वय समितिमार्फत नियमित रुपमा जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

(च) आयोगले तोकेका मतदाता शिक्षा सम्बन्धी अन्य कामहरू गर्ने,

परिच्छेद -३

मतदाता शिक्षा जनशक्ति परिचालन

९. मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्ता : (१)जिल्ला निर्वाचन अधिकारीले अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित जिल्लाका लागि एक जनाका दरले कम्तीमा राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी ना.सु.स्तरको जिल्ला निर्वाचन कार्यालयको कर्मचारीलाई निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक मार्फत मतदाता शिक्षा कार्यक्रम संचालन हुने अवधिभर मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्ता तोक्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएका मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्ताको कार्यविवरण देहायबमोजिम हुनेछ :-

(क) जिल्ला भित्र सञ्चालन हुने मतदाता शिक्षासम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यक्रमको समन्वय गर्ने,

(ख) मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकहरूले दैनिकरूपमा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमको कार्यतालिका निर्माणमा समन्वय गर्ने,

(घ) मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालनमा तत्काल आइपर्ने समस्याको समाधान गर्ने र समाधान गर्न नसकिने समस्याका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकाय/कार्यालयमार्फत समाधान गर्ने,

(ङ) सञ्चालित मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको अनुगमन गरी सो को प्रतिवेदन साप्ताहिकरूपमा जिल्ला निर्वाचन अधिकारी मार्फत् मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समितिमा पेश गर्ने ।

१०. <u>मतदाता शिक्षा स्थानीय तह समन्वयकर्ता</u> :- (१) जिल्ला निर्वाचन अधिकारीले अनुसूची -३ बमोजिमको ढाँचामा प्रत्येक गाउँपालिकाको र नगरपालिकाको कार्यकारी अधिकृतलाई मतदाता शिक्षा स्थानीय तह समन्वयकर्ता तोक्नेछ ।

२) स्थानीय तह समन्वयकर्ताको कार्यविवरण देहायबमोजिम हुनेछ :-

(क) आफूलाई तोकिएको क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने मतदाता शिक्षासम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यक्रमको समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने,

(ख) मतदाता शिक्षासम्बन्धी जिल्लास्तरमा आयोजना हुने अभिमुखिकरणमा सहभागी भई मतदाता शिक्षासम्बन्धी विषयवस्तुहरूमा जानकारी हासिल गर्ने,

(ग) मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वय समितिको संयोजक भई कार्य गर्ने,

(घ) नि.शि.का./मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकले दैनिकरूपमा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमको कार्यतालिका निर्माणमा सहयोग गर्ने,

(ङ) नि.शि.का./मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकले आ-आफ्नो गाउँपालिका र नगरपालिकाका वडाहरूमा सञ्चाल गरेका कार्यक्रमहरूको नियमित सहजीकरण र समन्वय गरी कार्यान्वयन स्तरमा आइपर्ने समस्याको समाधान गर्ने वातावरण मिलाउने,

(च) आफ्नो क्षेत्रमा सञ्चालित मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको अनुगमन गरी सो को प्रतिवेदन साप्ताहिकरूपमा जिल्ला निर्वाचन अधिकारीलाई पेश गर्ने,

(छ) मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालनमा तत्काल आइपर्ने समस्याको समाधान गर्ने र समाधान गर्न नसकिने समस्याका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकाय/कार्यालयमार्फत समाधान गर्ने,

(ज) स्थानीयस्तरमा मतदाता शिक्षा सञ्चालन गर्नको लागि जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमार्फत सामग्रीहरू प्राप्त गरी सुरक्षित भण्डारण तथा वितरणको व्यवस्था मिलाउने,

११. स्थानीय सुपरिवेक्षक : - (१) जिल्ला निर्वाचन अधिकारीले अनुसूची ५ बमोजिमको ढाँचामा प्रत्येक गाउपालिका/नगरपालिका सम्वन्धित वडाका सचिवलाई वडा भित्र का मतदान स्थलको मतदाता शिक्षा सुपरिवेक्षक तोक्नुपर्ने छ । यसरी सुपरिवेक्षक तोक्दा कुनै वडा सचिवको दरवन्दी रिक्त रहेको अवस्थामा सम्वन्धित वडाको कामकाज गर्न तोकिएको कर्मचारीलाई स्थानीय सुपरिवेक्षक तोक्न सकिने छ ।

(२) सुपरिवेक्षकको कार्य विवरण : सुपरिवेक्षकको कार्य विवरण देहाय अनुसार हुने छ ।

क) निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकले दैनिकरूपमा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमको कार्यतालिका निर्माणमा सहयोग गर्ने,

(ख) निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकले आ-आफ्नो गाउँपालिका र नगरपालिकाका वडाहरूमा सञ्चालन गरेका कार्यक्रमहरूको नियमित सहजीकरण र समन्वय गरी कार्यान्वयनस्तरमा आइपर्ने समस्याको समाधान गर्ने वातावरण मिलाउने,

(ग) मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालनमा तत्काल आइपर्ने समस्याको समाधान गर्ने र समाधान गर्न नसकिने समस्याका सम्बन्धमा सम्बन्धि निकाय/कार्यालयमार्फत समाधान गर्ने,

(घ) आफ्नो मतदानस्थल अन्तरगतका निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकको क्रियाकलापको समन्वय तथा सुपरिवेक्षण गर्ने,

(ङ) मतदाता शिक्षा मतदात स्थल समन्वय समितिको बैठकमा संयोजकको रुपमा उपस्थित भई स्थानीयस्तरमा सञ्चालन गरिने मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको कार्ययोजना बनाउन सहयोग गर्ने,

(च) आफ्नो क्षेत्रभित्र मतदाता शिक्षा सामग्रीहरूको वितरण, प्रदर्शन आदि भए नभएको सम्बन्धमा जानकारी राख्ने,

(छ) स्थानीयस्तरमा मतदाता शिक्षा सम्बन्धी अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा समन्वय तथा सहयोग गर्ने,

(ज) स्थानीय समन्वयकर्ताले तोकेको अन्य कार्य गर्ने

झ) आफुले सम्पादन गरेको कार्यको नियमित प्रतिवेदन गर्ने ।

१२. निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक : (१)प्रत्येक गाउँपालिका/नगरपालिका वडा भित्र तोकिएका मतदान केन्द्रमा एक जनाको दरले निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक रहनेछन् ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता छनौट गर्दा निर्वाचन कार्यालयले विभिन्न समयमा निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ताको रुपमा प्रयोग गरेका र आयोगले यस अघि सञ्चालन गरेको निर्वाचन शिक्षा प्रशिक्षण प्राप्त गरेका संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय अन्तरगत जिल्ला विकास समितिको समन्वयमा परिचालन गरिएका सामाजिक परिचालकहरूलाई तोक्नु पर्नेछ ।

तर उपदफा (२) बमोजिमका व्यक्ति प्राप्त नभएमा सम्बन्धित गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडामा कार्यरत महिला सामुदायिक स्वस्थ्य स्वयंसेवक (FCHV) तथा पूर्व प्राथमिक विद्यालय शिक्षिका (ECD) मध्ये कम्तीमा प्रवेशिका तह उत्तीर्ण भएका मध्येबाट मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकका रुपमा छनौट गर्ने,

३) उप दफा (२) बमोजिमको जनशक्ति पर्याप्त नभएमा सम्बन्धित गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडाभित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक मध्येबाट निर्वाचन सम्बन्धी अनुभव, वरिष्ठता र क्रियाशीलताको आधारमा मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक छनौट गर्ने,

(४) उपदफा (२) वा (३) बमोजिमजिल्ला निर्वाचन अधिकारीले उपदफा (१) बमोजिम मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समितिले छनौट गरे बमोजिम आयोगले तोकेको मितिदेखि लागू हुनेगरी बढीमा एक महिनाको लागि अनुसूची- ४ को ढाँचामा निर्वाचन शिक्षा कार्यकता /मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक तोक्नुपर्नेछ ।

(६) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको निर्वाचन शिक्षा कार्यकता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकको कार्यविवरण देहायबमोजिम हुनेछ :-

(क) जिल्ला निर्वाचन कार्यालयको आयोजनामा सञ्चालन हुने प्रशिक्षण कार्यक्रममा भाग लिई मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि तयार भएका सामग्री तथा विषयवस्तुहरूको बारेमा स्पष्ट हुने,

(ख) आफू खटिएको क्षेत्रभित्र मतदाता शिक्षासम्बन्धी व्यक्ति/समूह साक्षात्कार लगायतका अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र यस्ता कार्यक्रमहरुमा महिला, दलित तथा अन्य उत्पीडित वर्गलाई प्राथमिकता दिने,

(ग) आफू खटिएको क्षेत्र भित्र मतदाता परिचय पत्र वितरण गर्ने,

(घ) मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा आफ्नो क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण मतदातालाई समेट्न सक्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन कार्यतालिका तयार गर्ने,

(ङ) नगरपालिकाका वडा तथा गाउँपालिका वडामा रहेको एकीकृत योजना तर्जुमा समिति तथा वडा नागरिक मञ्चमार्फत मतदाता शिक्षालाई प्रभावकारी रूपमा जनस्तरसम्म सम्म पुऱ्याउने कार्य गर्ने,

(च) जिल्ला निर्वाचन कार्यालयबाट प्राप्त भएका पर्चा, पम्फ्लेट, ब्रोसर लगायतका मतदाता शिक्षा सामग्रीहरू वितरण गर्ने तथा पोष्टर टाँस्ने स्थानको पहिचान गरी टाँस्ने व्यवस्था गर्ने,

(छ) मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीयस्तरमा प्रचलित मेला महोत्सव, हाटवजार आदिमा प्रचार प्रसार र सचेतनाको कार्यक्रम गर्ने,

(ज) आफ्नो काम कारवाहीले आयोगको कामको स्वतन्त्रता, स्वच्छता निष्पक्षता र विश्वसनीयतामा कुनै प्रकारको आँच आउन नदिने र आयोगले तयार गरेको निर्वाचन आचार संहिता पालना गर्न गराउन सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई अभिप्रेरित गर्ने,

(झ) मतदाता शिक्षाको लागि आयोगले विभिन्न सञ्चार माध्यमबाट प्रसारण/प्रकाशन गरेका प्रचार प्रसारका कार्यक्रमहरूका बारेमा नियमित रुपमा जानकारी लिई आम मतदाताहरूलाई सुसूचित गर्ने,

(ञ) आफू खटिएको गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडामा आयोग बाहेक अन्य निकायबाट सञ्चालन भएका मतदाता शिक्षाका गतिविधिहरूको बारेमा जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमा नियमित जानकारी गराउने,

(ट) आफूले गरेको कार्यहरूको दैनिक टिपोट गरी अनुसूची-६ बमोजिमको फाराम भरी स्थानीय तह समन्वयकर्ता मार्फत् जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्ने,

१३. <u>मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको लागि प्रशिक्षण</u> : १) मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको लागि केन्द्रमा मुख्य प्रशिक्षक प्रशिक्षण, क्षेत्रमा क्षेत्रीय प्रशिक्षक प्रशिक्षण र जिल्लामा जिल्लास्तरीय प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यस्ता प्रकारका प्रशिक्षण कार्यक्रमहरूको कार्यविधि तालिम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७३ बमोजिम हुनेछ ।

(२) नि.शि.का/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकले आफूलाई तोकिएको कार्यसम्पादन गर्दा निष्पक्ष तथा तटस्थ रहन अनुसूची - ७ को ढाँचामा जिल्ला निर्वाचन अधिकारी वा निजले तोकेको मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्ता समक्ष शपथ लिनुपर्नेछ ।

(३) नि.शि.का/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकले आफ्नो कार्य प्रारम्भ गर्नुपूर्व आफूले पालना गर्नुपर्ने आचरण अनुसूची- ८ को ढाँचामा स्वीकार गरी एकप्रति जिल्ला निर्वाचन कार्यालय बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ४

<u>मतदाता शिक्षा सामग्रीको विकास, स्वीकृति र उत्पादन</u>

१४. <u>मतदाता शिक्षा सामग्री विकास</u>:(१) स्थानीय तह निर्वाचनमा आवश्यक पर्ने मतदाता शिक्षा सामग्रीहरू विकासको लागि नेपालको संविधान, निर्वाचन सम्बन्धी कानुनहरू, आयोगले तयार गरेका निर्देशिका, निर्देशन, आदेश र निर्णयहरू मुख्य मार्गदर्शकको रूपमा रहने छन् । यसका अतिरिक्त विगतका निर्वाचनहरूको अनुभवसमेतलाई सामग्री विकासकोलागि आधार लिइनेछ ।

१५. <u>मतदाता शिक्षा सामग्रीको स्वीकृति</u>:(१)मतदाता शिक्षा सामग्रीहरू आयोगले स्वीकृत गरेपछि मात्र प्रयोगमा ल्याउनुपर्नेछ ।

(२) कुनै गैरसरकारीसंस्था वा अन्य कुनै संस्थाले मतदाता शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रममा प्रयोग हुने शिक्षा सामग्री निर्माण तथा प्रयोग गर्न चाहेमा आयोगले स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

१६. <u>मतदाता शिक्षासामग्री उत्पादन</u> :आयोगले स्वीकृत गरेका मतदाता शिक्षा सामग्रीहरू आवश्यक संख्यामा उत्पादनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

परिच्छेद - ५

मतदाता शिक्षा सामग्री प्रकाशन, प्रसारण तथा प्रदर्शन

१७. मतदाता शिक्षासामग्री प्रकाशन :(१) मतदाता शिक्षाका लागि आयोगबाट स्वीकृत सुचना/सन्देशहरू प्रकाशन हुने व्यवस्था सचिवालयले मिलाउनेछ ।

(२) जिल्लास्तरमा प्रकाशन हुने पत्रपत्रिकाहरूबाट सूचना प्रकाशनको लागि तथ्यांक संकलन गरी जिल्ला निर्वाचन कार्यालयहरूले आयोगले तोकिदिएको सूचना/विज्ञापन त्यस्ता पत्रपत्रिकाहरूमा प्रकाशनको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(३)राष्ट्रियस्तरमा प्रकाशन हुने राष्ट्रिय दैनिक (ब्रोडसीट) पत्रपत्रिकाहरूमा आयोगबाट स्वीकृत भएको प्रकाशन तालिका बमोजिम सूचना/विज्ञापन प्रकाशन गर्ने व्यवस्था सचिवालयले मिलाउनु पर्नेछ ।

(४)राष्ट्रियस्तरमा प्रकाशन हुनेगरी सूचना विभागको वर्गीकरणमा परेका मतदाता शिक्षा समितिले निर्धारण गरेको सूची बमोजिमका पत्रपत्रिकाहरूमा सूचना/विज्ञापन प्रकाशनको लागि आवश्यक व्यवस्था नेपाल सरकार, सूचना विभाग मार्फत मिलाइनेछ ।

(५)आयोगबाट स्वीकृत भएका सामग्रीहरूलाई आयोगको वेब साइटमा समेत राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१८. मतदाता शिक्षासामग्री प्रसारण :(१) मुलुकभित्र प्रसारणमा रहेका टेलिभिजनहरू, रेडियो नेपाल, एफ.एम. रेडियोहरूको संजाल वा नेटवर्क, अनलाइन, सामाजिक संजालहरू आदिमा मतदाता शिक्षा सामग्री प्रसारण गर्न सकिनेछ ।

(२) जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले सम्बन्धित जिल्लामा स्थापित भई नियमित प्रसारणमा रहेका एफ.एम.रेडियोहरूबाट आयोगले स्वीकृत गरेका मतदाता शिक्षा सामग्री तथा स्थानीय आवश्यकता अनुसार तयार भएका सामग्रीहरू आयोगबाट स्वीकृत गराई प्रसारणको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

१९. मतदाता शिक्षासामग्री प्रदर्शन : (१) आयोगबाट स्वीकृत मतदाता शिक्षा सामग्रीहरू सार्वजनिक स्थलहरूमा प्रदर्शनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदाता शिक्षा सामग्री सार्वजनिक स्थलमा प्रदर्शन गर्दा फ्लेक्स, सिनेमा हल, सडक नाटक, सार्वजनिक यातायात, स्टल आदिको प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

(३) आयोगबाट स्वीकृत मतदाता सामग्रीहरुलाई हेल्थ क्लिनिक र अस्पतालहरुमा समेत प्रदर्शनको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

परिच्छेद - ६

मतदाता शिक्षा सामग्रीको ढुवानी र वितरण

२०. मतदाता शिक्षा सामग्रीको ढुवानी तथा वितरण व्यवस्था : (१) मतदाता शिक्षा सामग्रीहरूको संकलन, प्याकिङ, ढुवानी र वितरणको व्यवस्था सामग्री व्यवस्थापन एकाईले मिलाउनेछ ।

(२) जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयसमिति, स्थानीय मतदाता शिक्षा सञ्चालन समिति समेतको समन्वय र सहयोगमा सामग्रीहरूको ढुवानी व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(३) जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले स्थानीयस्तरमा नि.शि.का/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकलाई परिचालन गरी मतदाता समक्ष सामग्री वितरणको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ७

समन्वय, अनुगमन र मूल्याङ्कन

२१. आयोगबाट कार्यक्रमको समन्वय, अनुगमन तथा मूल्यांकन :(१) मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग आवश्यक समन्वयको व्यवस्था मिलाउन सकिनेछ ।

(२) मतदाता शिक्षा समितिले मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको समग्र अनुगमनको कार्यक्रम बनाएर आयोग समक्ष पेश गर्नेछ ।

(३) आयोगले कार्यक्रम सम्पन्न भइसकेपछि त्यसको अध्ययन, मूल्याङ्कन गराउन सक्नेछ ।

२२. <u>जिल्ला स्तरमा कार्यक्रमको समन्वय तथा अनुगमन</u> : (१) मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समितिले जिल्लाभित्र कार्यक्रम कार्यान्वयनमा प्रभावकारिताका लागि सरकारी निकाय, गैरसरकारीसंघ/संस्थाहरू तथा अन्य सरोकारवालाहरूसँग आवश्यक समन्वय गर्न सक्नेछ ।

(२) जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले कार्यक्रमसञ्चालन गर्न सरोकारवालाहरूसँग नियमितरूपमा विभिन्न किसिमका अन्तरक्रिया/छलफल गरी आवश्यक समन्वय गर्नु पर्नेछ । यसको लागि स्थानीय गैरसरकारी संस्था तथा सामुदायिक संघ संस्थाहरूका संञ्जालहरूको समेत सहयोग लिन सक्नेछ ।

(३) मतदाता शिक्षा सुपरिवेक्षकले आफ्नो वडा क्षेत्रभित्र परिचालित निर्वाचन शिक्षा कार्यकता /मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकले सम्पादन गरेको कामको नियमित सुपरिवेक्षण गरी मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वयकर्तालाई प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ ।

(४) मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वयकर्ताले अनुसूची- ९ बमोजिमको ढाँचामा जिल्ला निर्वाचन कार्यालयलाई प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ ।

(५) मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्ताले आफू खटिएको निर्वाचन क्षेत्र अन्तर्गत परिचालित निर्वाचन शिक्षा कार्यकता /मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकको आवश्यक सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरी जिल्ला निर्वाचन कार्यालयलाई अनुसूची- ८ बमोजिमको ढाँचामा प्रतिवेदन दिनुपर्नेछ ।

(६) जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले स्थानीयस्तरमा सञ्चालन भएको मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको अनुगमन गरी आयोगमा अनुसूची- १० बमोजिमको ढाँचामा प्रतिवेदन दिनुपर्नेछ ।

परिच्छेद - ८

विविध

२३. स्थानीय स्तरका मतदाता शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन :स्थानीय स्तरमा सञ्चालन गरिने मतदाता शिक्षाका कार्यक्रमहरू कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि प्राप्त भएको बजेटको अधीनमा रही मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समितिले निर्धारण गरे बमोजिम सञ्चालन गरिनेछ ।

२४. मतदाता शिक्षा सामग्रीको अनुवाद :नेपाली भाषामा तयार गरिएका विभिन्न मतदाता शिक्षा सामग्रीहरू विभिन्न राष्ट्रिय भाषामा अनुवाद गरी प्रयोग गर्न सकिनेछ । यसरी अनुवाद गरिएका सामग्रीहरूलाई स्थानीय प्रचलनमा रहेका भाषिक समुदायहरू मार्फत पनि वितरणको व्यवस्था मिलाउन सकिनेछ ।

२५. पारिश्रमिक तथा बैठक खर्च :(१)यस निर्देशिकाबमोजिम मतदाता शिक्षाको लागि तोकिएका जनशक्ति र समितिहरूलाई प्रदान गरिने पारिश्रमिक तथा बैठक खर्चदेहायबमोजिम हुनेछ ।

सि.नं	जनशक्तिको प्रकार	पारिश्रमिक रकम रु.	कैफियत
१	स्थानीय सुपरिवेक्षक	३०००	कार्यक्रम अवधिभर एकमुष्ठ
२	स्थानीय समन्वयकर्ता	६०००।-	कार्यक्रम अवधिभर एकमुष्ठ
३	निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक	१२०००।- ३०००।-	कार्यक्रम अवधिभर एकमुष्ठ अन्तरक्रिया चिया खर्च
४	मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्ता	५०००।	कार्यक्रम अवधिभर एकमुष्ठ

सि.नं	समितिको नाम	बैठक संख्या	बैठक भत्ता दर प्रतिव्यक्ति रु.	बैठक खाजा खर्च रु. एकमुष्ठ
१	मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समिति	आवश्यकता अनुसार	१०००।-	५०००।-
२	मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वय समिति	आवश्यकता अनुसार	-	४५००।-
३	वडा स्तरीय मतदाता शिक्षा समन्वय समिति		-	३०००।-मतदाता शिक्षा सम्वन्धी वैठकका लागि र ३०००। मतदान व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्‍याउनका लागि

अनुसूची- - १

(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

मतदाता शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन संरचना

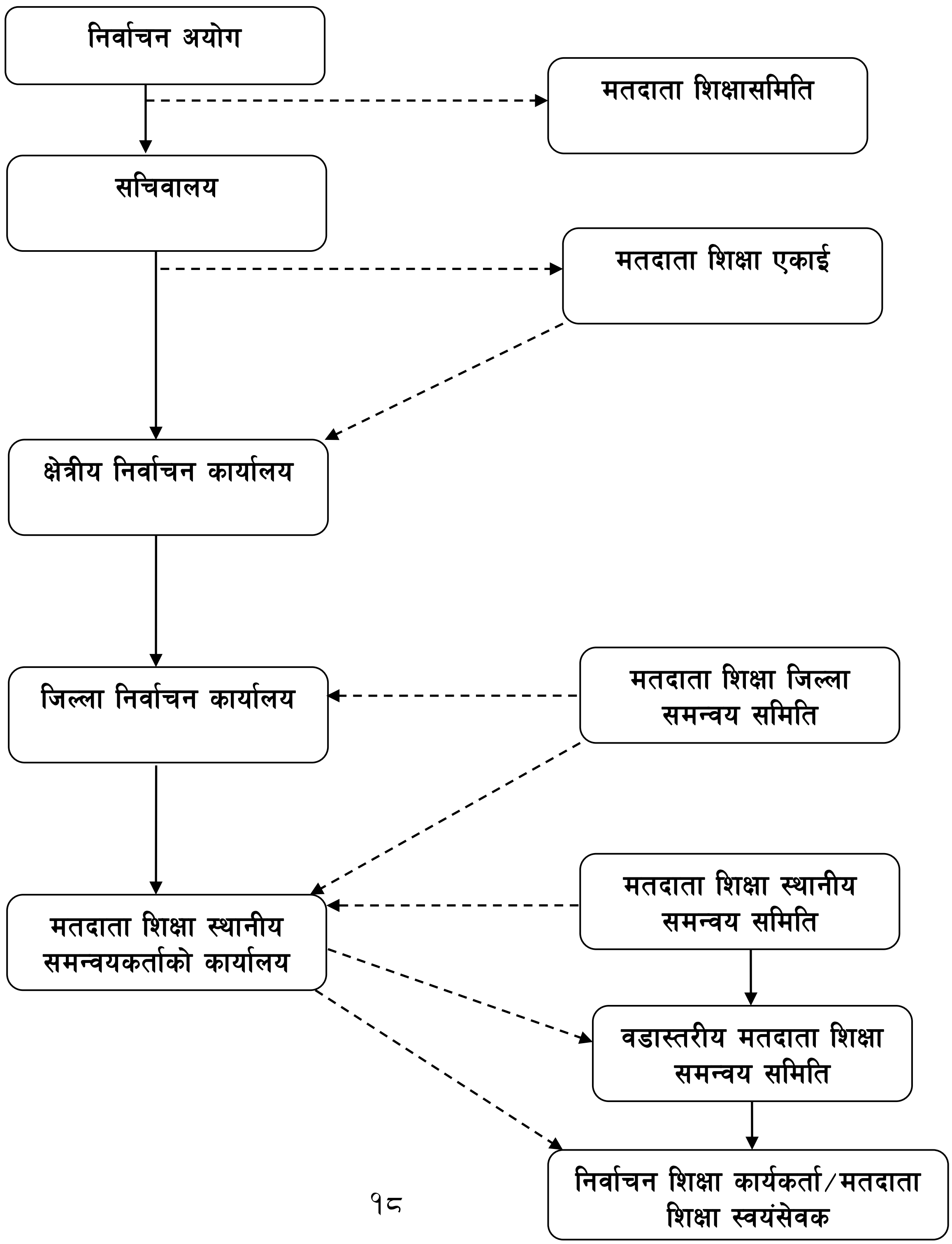

अनुसूची–२

(दफा ९को उपदफदा (१)सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

जिल्ला निर्वाचन कार्यालय,

.... **जिल्ला ।**

पत्रसंख्या :

प्राप्त पत्रसंख्या र मिति :

मिति ....

विषय : मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्ता तोकिएको ।

महाशय,

मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समितिको मिति ....को निर्णयअनुसार तपाईंलाई यस जिल्लाको मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्तामा नियुक्त गरिएको छ ।

संलग्न कार्यविवरण अनुसार आफूलाई तोकिएको जिल्लाको क्षेत्रभित्र मतदाता शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रमको समन्वय तथा अनुगमन गर्नु हुनेछ । आफूले पालना गर्नुपर्ने कर्तव्यका सम्बन्धमा कुनै विषयमा बढी स्पष्ट हुनुपर्ने भएमा वा समस्या देखिएमा जिल्ला निर्वाचन अधिकारी वा मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समितिसँग सम्पर्क राखी निर्देशन भए बमोजिम गर्नुहुन अनुरोध छ ।

आफ्नो कार्य सम्पादनको सम्बन्धमा तपाईंको जवाफदेहिता निर्वाचन आयोगप्रति हुनेछ ।

मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्ताको रुपमा काम गर्ने अवसर प्राप्त गर्नु भएकोमा हार्दिक बधाइ छ ।

श्री ....

........................जिल्ला ।

बोधार्थ :

श्री निर्वाचन आयोग ।

....

जिल्ला निर्वाचन अधिकारी

अनुसूची–३

(दफा १०सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

जिल्ला निर्वाचन कार्यालय,

.... **जिल्ला ।**

पत्रसंख्या :

प्राप्त पत्रसंख्या र मिति :

मिति ....

विषय : मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वयकर्ता तोकिएको ।

महाशय,

यस कार्यालयको मिति ....को निर्णयअनुसार तपाईंलाई यस जिल्लाको .... गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं....... को लागि मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वयकर्ता तोकिएको छ ।

संलग्न कार्यविवरण अनुसार आफूलाई तोकिएको क्षेत्रभित्र मतदाता शिक्षासम्बन्धी कार्य गर्नु हुनेछ । आफूले पालना गर्नुपर्ने कर्तव्यका सम्बन्धमा कुनै विषयमा बढी स्पष्ट हुनुपर्ने भएमा वा समस्या देखिएमा जिल्ला निर्वाचन अधिकारीसँग सम्पर्क राखी निर्देशन भए बमोजिम गर्नुहुनेछ ।

आफ्नो कार्य सम्पादनको सम्बन्धमा तपाईंको जवाफदेहिता निर्वाचन आयोगप्रति हुनेछ ।

मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वयकर्ताको रूपमा काम गर्ने अवसर प्राप्त गर्नु भएकोमा हार्दिक बधाइ छ ।

श्री ....

.... कार्यालय,

........................जिल्ला ।

....

जिल्ला निर्वाचन अधिकारी

अनुसूची- ४

(दफा १२को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग,नेपाल

जिल्ला निर्वाचन कार्यालय,

.... **जिल्ला ।**

पत्रसंख्या :

प्राप्त पत्रसंख्या र मिति :

मिति ....

विषय : निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक तोकिएको

महाशय,

निर्वाचन शिक्षालाई स्थानीयस्तरसम्म पुऱ्याउनको लागि तपाईलाई मिति....................... देखि लागू हुनेगरी बढीमा .... लागि .... जिल्ला..................गा पा./न.पा. वडा नं ....को ....मा रहेको मतदान केन्द्र ....मा निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक तोकिएको छ ।

संलग्न कार्यविवरण अनुसार आफूलाई तोकिएको गाउँ विकास समिति/नगरपालिकाका वडाको क्षेत्रभित्र मतदाता शिक्षासम्बन्धी कार्य गर्नुहुनेछ । आफूले पालना गर्नुपर्ने कर्तव्यका सम्बन्धमा कुनै विषयमा बढी स्पष्ट हुनुपर्ने भएमा वा समस्या देखिएमा मतदाता शिक्षा सुपरिवेक्षक, मतदाता शिक्षा समन्वयकर्ता र जिल्ला निर्वाचन अधिकारीसँग सम्पर्क राखी निर्देशन भए बमोजिम गर्नुहुन अनुरोध छ ।

आफ्नो कार्य सम्पादनको सम्बन्धमा तपाईंको जवाफदेहिता निर्वाचन आयोगप्रति हुनेछ ।

निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकको रूपमा तोकिनु भएकोमा हार्दिक बधाई छ ।

श्री ....

....

.... जिल्ला ।

....

जिल्ला निर्वाचन अधिकारी

अनुसूची- - ५

(दफा ११ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

जिल्ला निर्वाचन कार्यालय,

.... जिल्ला ।

पत्रसंख्या :

प्राप्त पत्रसंख्या र मिति :

मिति ....

विषय : मतदाता शिक्षा सुपरिवेक्षक तोकिएको ।

महाशय,

निर्वाचन शिक्षालाई स्थानीयस्तरसम्म पुऱ्याउनको लागि तपाईलाई मिति....................... देखि लागू हुनेगरी बढीमा .... लागि .... जिल्ला..................गा.पा./न.पा......वडा भित्र का मतदानस्थल क्षेत्रको लागि मतदाता शिक्षा सुपरिवेक्षक तोकिएको छ ।

संलग्न कार्यविवरण अनुसार आफूलाई तोकिएको गाउँपालिका/नगरपालिकाका वडाको क्षेत्रभित्र मतदाता शिक्षासम्बन्धी कार्यमा समन्वय, सहयोग र सहकार्य गर्नु हुनेछ । आफूले पालना गर्नुपर्ने कर्तव्यका सम्बन्धमा कुनै विषयमा स्पष्ट हुनुपर्ने भएमा वा समस्या देखिएमा मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्ता, स्थानीय समन्वयकर्ता तथा जिल्ला निर्वाचन अधिकारीसँग सम्पर्क राखी निर्देशन भए बमोजिम गर्नुहुन अनुरोध छ ।

आफ्नो कार्य सम्पादनको सम्बन्धमा तपाईंको जवाफदेहिता निर्वाचन आयोगप्रति हुनेछ ।

मतदाता शिक्षा सुपरिवेक्षकमा तोकिनु भएकोमा हार्दिक बधाई छ ।

श्री ....

.... कार्यालय,

.........................जिल्ला ।

....

जिल्ला निर्वाचन अधिकारी

अनुसूची - ६

(दफा १२को उपदफा (६) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकले पेश गरेको प्रतिवेदन

श्री जिल्ला निर्वाचन कार्यालय,
मार्फत्, स्थानीय मतदाता शिक्षा समन्वयकर्ता
.... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....

मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको सञ्चालनको अवस्थाका सम्बन्धमा आफूले संचालन गरेको मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको देहायको विवरण सहित यो प्रतिवेदन पेश गरेको छु ।

मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सम्बन्धी तथ्याङ्क

गाउँपालिका/नगरपालिकाको नाम	वडा नं.	टोलको नाम	महिला	पुरुष	अन्य	जम्मा	मतदाता शिक्षासामग्री वितरण				कैफियत
							पोष्टर	एफ.ए.क्यू (FAQ)	स्टिकर	मतदाता परिचय पत्र	
					जम्मा						

मिति :...............................

प्रतिवेदन पेश गर्ने :
नाम :
सही :

अनुसूची- ७

(दफा १३ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकको शपथ ग्रहणको ढाँचा

शपथ ग्रहण

म...(शपथकर्ताको नाम) ईश्वरको नाममा शपथ लिन्छु/सत्य निष्ठापूर्वक प्रतिज्ञा गर्दछु कि मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकको हैसियतमा काम गर्दा कसैको डर, धाक नमानी, कुनै राजनीतिक दल वा दलविशेष वा दलका समर्थकको पक्षमा नलागी पूर्वाग्रह वा खराब भावना नलिई प्रचलित कानुनको अधीनमा रही निष्पक्ष, स्वतन्त्र र इमान्दारिताकासाथ आफ्नो कर्तव्यको पालना गर्नेछु।

शपथ ग्रहण गर्ने स्वयंसेवकको

(क) नाम :

(ख) दस्तखत :

(ग) मिति :

शपथ गराउने पदाधिकारीको

(क) नाम :

(ख) दस्तखत :

(ग) मिति :

(घ) पद :

(ङ) कार्यालयको छाप

अनुसूची–८

(दफा १३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकले पालना गर्नुपर्ने आचरणहरु

मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालनको क्रममा निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवकको हैसियतले देहायबमोजिमका आचरणहरू पालना गर्नुपर्नेछ ।

- स्वतन्त्र, निष्पक्ष र विश्वसनीय निर्वाचन सम्पन्न गर्ने निर्वाचन आयोगको संवैधानिक दायित्व र प्रतिबद्धता अनुरूप कार्यक्रम सञ्चालन अवधिमा म निर्वाचन आयोग प्रति पूर्ण जवाफदेही रहनेछु ।
- कुनै पनि राजनैतिक दलको पक्षमा वा विपक्षमा कुनै प्रकारको प्रचार प्रसार गर्ने/गराउने छैन ।
- कुनै राजनैतिक दल वा पक्षलाई मात्र फाइदा पुग्ने खालको कार्य तथा व्यवहारबाट टाढा रहने छु ।
- जुनसुकै धर्म, वर्ण, जात, जाति, लिङ्ग, वर्ग वा समुदायको भए पनि सम्पूर्ण मतदातासँग निष्पक्ष व्यवहार गर्नेछु ।
- सबै धर्म, वर्ण, जात, जाति, लिङ्ग, वर्ग वा समुदायका मतदातालाई संविधान सभाको सम्बन्धमा जानकारी गराई निर्वाचन प्रक्रियामा सहभागी हुन सहयोग पुर्‍याउनु मेरो कर्तव्य सम्झने छु ।
- आफूले कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कुनै राजनैतिक दल वा उम्मेदवार विशेषलाई आक्षेप लाग्ने कार्य नगरी निष्पक्ष रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछु ।
- सम्पूर्ण मतदातालाई निर्वाचन कार्यमा सहभागी हुन र मतदान गर्न जान प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछु ।
- कार्य क्षेत्रमा कुनै दल विशेषसँग सम्बन्धित व्यक्ति वा उम्मेदवारसँग अवाञ्छित भेटघाट वा उठबस गर्ने छैन ।
- मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने क्रममा निर्वाचन आयोगले दिएका निर्देशनहरूको अक्षरशः पालना गर्नेछु ।
- अन्य प्रचलित कानूनको पालना गर्नेछु ।

सही ....

नाम, थर ....

मिति : ....

निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक

अनुसूची - ९

(दफा २२ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वयकर्ता/मतदाता शिक्षा स्थानीय समन्वयकर्ताले पेश गरेको प्रतिवेदन

श्री जिल्ला निर्वाचन कार्यालय,
....

मतदाता शिक्षा कार्यक्रमको सञ्चालनको अवस्थाका सम्बन्धमा आफूले अनुगमन/सुपरिवेक्षण गरी देहायको विवरण सहित यो प्रतिवेदन पेश गरेको छु।

प्रतिवेदन पेश गर्नेको
नाम:
पद :
कार्यालय:
जिल्ला :
मिति:

प्रतिवेदन पेश गरिएको गा.पा./न.पा.:
त्यस क्षेत्रमा परिचालित
निर्वाचन शिक्षा कार्यकर्ता/मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक नाम :
मतदाता संख्या :

१. व्यक्ति/समूह साक्षात्कार तथा मतदाता परिचय पत्र वितरणको अवस्था :

वडा नं.	गाउँ/टोल	मतदाता संख्या	सम्पन्न भैसकेको कार्यक्रम					जम्मा मतदाता संख्या	कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बाँकी		
			उपस्थित पुरुष मतदाता	उपस्थित महिला मतदाता	जम्मा उपस्थित मतदाता	वितरित मतदाता परिचयपत्र	बाँकी मतदाता परिचय पत्र		वडा नं.	गाउँ/टोल संख्या	मतदाता संख्या

२. समन्वय, सहयोग तथा अनुगमनसम्बन्धी विवरण :

सि.नं.	समन्वय गरेको क्षेत्र र निकाय			
	सरकारी	गैरसरकारीक्षेत्र	राजनैतिक दल	अन्य संस्था

समन्वयको समग्र अवस्था			

३. पोष्टरिङसम्बन्धी विवरण :

प्राप्त पोष्टर			पोष्टर टाँस गरिएको	
प्रकार,	भाषा	संख्या	वडा नं.	स्थान

४. अनुगमनसम्बन्धी विवरण

अनुगमन गर्ने पदाधिकारी	कार्यालय	मिति	निर्देशन तथा सुझाव

५. कार्यक्रम प्रति जनसाधारणको प्रतिक्रिया :

६. अनुगमन सुपरिवेक्षण गरिएको पदाधिकारी/निकायको समग्र कार्यको मूल्याङ्कन :

७. अनुगमन/सुपरिवेक्षण गर्ने पदाधिकारीले अनुगमन सुपरिवेक्षण गरिएको पदाधिकारी/निकायलाई दिएको सुझाव :

-
-
-

अनुगमन/सुपरिवेक्षण गर्नेको
नाम :
पद :
दस्तखत :
मिति :

अनुगमन/सुपरिवेक्षण गरिएको निकाय/पदाधिकारीको
नाम :
कार्यालय
पद :
दस्तखत :
मिति

अनुसूची - १०

(दफा २२ को उपदफा (६) सँग सम्बन्धित)

जिल्ला निर्वाचन कार्यालय.............

मतदाता शिक्षा प्रतिवेदन

प्रतिवेदन अवधि**:** देखि........................सम्म..................

यो प्रतिवेदन हरेक आइतवार जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले निर्वाचन आयोग, मतदाता शिक्षा एकाइमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

प्रतिवेदनको सारांश (बुँदागतरूपमा)

-
-
-

मतदाता शिक्षा जिल्ला समन्वय समितिको बैठकमा उठेका मुख्य कुराहरू

-
-
-

अन्य सरोकारवालाहरूसँग भएका छलफल,अन्तरक्रियामा उठेका मुख्य कुराहरू

-
-
-

कार्यक्रम सञ्चालनमा अवरोध पूगेको कुनै घटना भए सोको विवरण

-
-
-

जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले गरेको अनुगमन विवरण

-
-
-

केन्द्रबाट भएको अनुगमन विवरण

-
-
-

जिल्लामा कार्यक्रम सञ्चालनको समग्र अवस्थाको मूल्याङ्कन

नि.शि.का./मतदाता शिक्षा स्वयंसेवक परिचालन**:**

-
-
-

रेडियो कार्यक्रम**:**

-
-

पत्रपत्रिकाबाट प्रचारप्रसार

-
-
-

स्थानीय कार्यक्रमहरू

-
-
-

अन्य कार्यक्रमहरू :

-

मतदाता शिक्षा कार्यक्रम सम्बन्धी तथ्याङ्क

गाउपालिका/ नगरपालिकाको नाम	समूह साक्षत्कार					मतदाता शिक्षासामग्री वितरण				कैफियत
	उपस्थित मतदाता संख्या	पुरुष	महिला	अन्य	समूह संख्या	पोष्टर	एफ.ए.क्यू (FAQ)	स्टिकर	मतदाता परिचय पत्र	
जम्मा										

मिति :...............................   जिल्ला निर्वाचन अधिकारी